

Latgales uzņēmējdarbības centrs (LUC)

Atbalsts uzņēmējiem

2016.gada 12.oktobris
Rēzekne

Uzņēmēju aptauja «Cilvēku ar invaliditāti nodarbinātība»

- Aptaujas laiks no 07.10. līdz 10.10.2016
- Ģeogrāfija – Rēzeknes pilsēta, Rēzeknes, Viļānu, Ludzas, Kārsavas, Ciblas, Zilupes novadi
- Aptaujas mērķauditorija – aptuveni 400 uzņēmēji, kā arī uzņēmumu un biedrību pārstāvji
- Aptaujas metode – www.visidati.lv + tiešais e-pasts (2x)
- Aptaujas dalībnieku skaits - 56 (~14% no mērķauditorijas)
- Aptauja – anonīma, 10 jautājumi

I. Vai Jūsu uzņēmumā ir/ir bijusi pieredze, nodarbinot cilvēkus ar invaliditāti?

- Jā, ir/bija pozitīva pieredze – 52%
- Nē, šāda pieredze nav bijusi, bet vēlos iegūt vairāk informāciju par šo jautājumu – 22%
- Nē, šāda pieredze nav bijusi un manam uzņēmumam tas nav aktuāli – 20%
- Jā, ir/bija negatīva pieredze – 6%

2. Cik cilvēki šobrīd ir nodarbināti Jūsu uzņēmumā?

- 1 -3 50%
- 4 – 10 24%
- 11 – 25 10%
- Vairāk par 25 16%

3. Kāda ir vai varētu būt Jūsu motivācija nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?*

- Valsts piedāvātās subsīdijas, izmantojot NVA atbalsta programmas – 35%
- Vēlme palīdzēt cilvēkiem un mazināt to sociālo atstumtību – 30%
- Cilvēki ar invaliditāti ir atbildīgāki savu darba pienākumu veikšanā – 16%
- Vēlos nodrošināt darbu kādam ģimenes loceklim, draugam vai paziņam – 11%
- Man nav intereses nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti – 5%
- Uzņēmējiem Brīvprātīgā darba likuma ietvaros būtu jāpiešķir brīvprātīgā darba organizētāja statuss – 3%
- *Cits atbildes variants – «Dot cilvēkam iespēju»*

Brīvprātīgā darba likums

3.pants. Brīvprātīgā darba organizētājs

- Brīvprātīgo darbu ir tiesīgas organizēt
 - 1) biedrības un nodibinājumi, tajā skaitā arodbiedrības un to apvienības
 - 2) valsts un pašvaldību iestādes
 - 3) politiskās partijas un to apvienības

4. Vai šobrīd pieejamais valsts atbalsts ir pietiekams, lai motivētu nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?

- **Nē, atbalsts ir nepietiekams – 44%**
- Jā, atbalsts ir pietiekams – 30%
- Man nav viedoklis šajā jautājumā – 26%
- Atbalsts nav nepieciešams, jo tirgū ir darbaspēka trūkums – 0%

5. No kurienes esiet ieguvuši informāciju par iespēju saņemt finansiālu atbalstu, lai nodarbinātu cilvēkus ar invaliditāti?*

- NVA – 39%
- Internetā – 22%
- **Nezinu par šādu iespēju – 17%**
- Paziņu lokā – 12%
- Pašvaldības iestādēs – 4%
- Kādā no invalīdu biedrībām – 4%
- Televīzijā – 2%

6. Pie kā Jūs vērstos, ja gribētu iegūt informāciju par iespējām nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?*

- NVA – 51%
- Sociālais dienests -16%
- Pašvaldība – 11%
- Kāda no invalīdu biedrībām -11%
- Citi uzņēmēji – 5%
- Uzņēmējdarbības konsultanti – 3%
- VID – 3%

7. Kāpēc Jūsuprāt vairums uzņēmēju izvairās nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?*

- Trūkst informācijas par šādiem potenciālajiem darba ņēmējiem – 28%
- Pieņēmums, ka invalīdi daļējas darbaspējas zudumu dēļ nespēj pilnvērtīgi tikt galā ar saviem darba pienākumiem – 30%
- Paaugstinātas darba likumdošanas prasības – 22%
- Nepietiekams valsts atbalsts – 20%
- *Cits atbildes variants:*
 - «Tā ir papildus slodze un izdevumi»
 - «Invalīdi rada draudus sev un citiem, ja ražošana ir bīstama»

8. Ja Jūs izlemtu nodarbināt cilvēku ar invaliditāti, tad kāds invaliditātes veids būtu pieņemamāks Jūsu uzņēmumā veicamo darba pienākumu specifikai?*

- Valodas traucējumi – 36%
- Dzirdes traucējumi – 31%
- Kustību traucējumi – 25%
- Redzes traucējumi – 4%
- Garīgās attīstības traucējumi – 4%

9. Kā vērtējiet NVA piedāvāto atbalsta pasākumu klāstu uzņēmējiem, kas vēlas nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?

- Aptaujāto respondentu vidējais novērtējums ir 4.8 (vērtējuma skalā no 1 līdz 7).

10. Kādus vēl pasākumus Jūs ierosinātu veikt atbildīgajām valsts iestādēm, sabiedriskajām organizācijām un līdzpilvēkiem, lai darba tirgū vairāk iesaistītu invalīdus, mazinot to sociālās atstumtības risku? (atbilde uz jautājumu nav obligāta)

- 1) **Informēt** invalīdus par valsts atbalsta programmām. Paredzēt, ka pēc valsts finansējuma saņemšanas invalīdu programmā, uzņēmēji vismaz vienu gadu nodarbinātu šo invalīdu savā uzņēmumā
- 2) Sniegt konsultācijas **darba drošības jautājumos**, palīdzēt iekārto vidi un sakārtot dokumentus atbilstoši darba aizsardzības inspekcijas prasībām
- 3) Mūsu novadā veiksmīgi iesaistīti darba tirgū cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem tūrismā, bet tas ir ierobežots darba apjoms un slodze, ko viņi var veikt. Materiālā ziņā tas ir mazs ieguvums, bet **socializācijas** ziņā milzīgs. Tas ir sezonāls darbs, vairāk pasūtījumi, gabaldarbs. Gribētos, lai arī tas tiktu atbalstīts kaut vai **nodokļu** ziņā. Mūsu gadījumā tās ir tīrās tirgus attiecības. Protams, mums būtu izdevīgāk nolīgt veselus cilvēkus, bet tie ir mūsu ģimenes locekļi, kaimiņi, novada iedzīvotāji!

- 4) Sniegt **vairāk izglītojošas informācijas** presē, internetā utt. Cilvēki ļoti daudz ko nezina
- 5) Organizēt akcijas uzņēmumiem. Piedāvāt īpašus **nodokļu** atvieglojumus
- 6) Veidot sociālos uzņēmumus
- 7) **Pieredzes apmaiņa**, apmācība darbā ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām
- 8) Piedāvājot **nodokļu** atlaides, subsidēt darba vietas
- 9) Jāmaina nostāja, ka visas personas ar invaliditāti var nostrādāt 8 stundas dienā. **Likumdošanā būtu jāparedz atvieglojumi**, jo darba devējs ir spiests nodarbināt personu ar invaliditāti 8 stundas 5dienu darba nedēļā, lai arī pēc darba ņēmēja spēkiem tas nav iespējams. Netiek izvērtētas personas ar invaliditāti spējas darboties
- 10) Lai būtu vairāk tādu cilvēku kas nodarbina invalīdus, jo arī viņi vēlas kontaktēties, izmainīt savu ikdienas rutīnu!

- 11) Parūpēties par **nodarbinātības programmu ilgtspēju**, proti, darba vietu subsidēšanu ilgākā laika posmā, nekā šobrīd (maksimums 2 gadi)
- 13) Attieksme, uzticība, radīt darba apstākļus
- 14) Pēc iespējas vairāk palīdzēt vienam otram - ja tas ir nepieciešams
- 15) Pagaidām uzskatu, ka tiek darīts pietiekoši
- 16) Jāpiedāvā katrs konkrēts darba ņēmējs ar pēc iespējas **plašāku** šī cilvēka **aprakstu** - ko prot, ko neprot, kas patīk. Kādas ir viņa spējas un kuras spējas ir ierobežotas

Paldies!

Valdis Mitenbergs

T.29277541

valdis.mitenbergs@latgale.lv

Latgales uzņēmējdarbības centrs

Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne